

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak:

Helyben: Negyedévre . . .	3 korona.
Egész évre	12 „
Vidékre: Negyedévre	5 „
éveszévre:	20 „

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Gyula

Kiadó laptulajdonos:

László József.

Egyszám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-ut Telefon 275

ROSTA.

El nem képzelhető a kegyeletnek durvább megsértése, mint az a barbár vásári sokadalom, mely halottak napján a nemesebb emberi érzést csuffá teszi.

A merre csak jártam, mindenütt azt tapasztaltam, hogy ezen a napon lehetetlen drága, kedves elhunytaink emlékének igazán szívünk szerint áldozni.

S évről-évre felháborítóbb, hogy az emberek hiúsága, szivtelensége, sóvársága mennyire kiforgatja valódi jelentőségéből és céljából a halottak napját, mely inkább az élő hiúság vásárja.

Most, hogy elmúlt rólunk ez a nap, meg nem állhatjuk szó nélkül, minő kegyeletlenségre divattá fajult a temetők emlékünnepe. Különösen a nagyobb városokban, ahol a tömegek vad ösztönei sodorják áramlatukba még a jámbor, csendes könynyezőket is.

Hát még a fővárosban! Valósággal sárba tiprása ez a kegyelet virágainak! — Mintha valahonnan messziről özönlene a szennyes ár és eltemetné iszapjával a kert illatos, nyíló virágait.

Ime, így lehet a legnemesebb érzésből is durva kegyetlenség!

* * *

Lesz-e háboru az angolok és oroszok közt, vagy nem lesz? Ez a kérdés izgatja a közvéleményt még mindig. Egyik nap lesz háboru, másik nap nem lesz. Forog a kerék s a melyik küllő egy pillanatra lent van, az a következő pillanatban fent csillan meg.

Csodálatos, hogy a világot még mindig oly könnyű orránál fogva vezetni!

Hiszen világos, hogy az angol-orosz viszály hullámzása nem a körül forog: lesz-e háboru? Bátran kijelenthetjük, hogy nem lesz. De hiszen a kérdés egészen más: azt kell ugyanis mind a két félnek minél fényesebben demonstrálni, hogy milyen erős!

Erőpróba tehát és semmi egyéb.

Aztán ha vége lesz a mutatványnak mind a két fenevad visszavonul odujába. A megnyugtató közvélemény pedig kijelentheti majd, hogy:

— Helyes volt a bögs, oroszlán!

* * *

Azt orosz mint hadakozó fölet nem kíséri a magyarnemzet rokonszenve. Mi a

japánokkal tartunk. Egy-egy japán győzelemre öblös magyar torkok elégedetten zugják az éljent. Ellenben mihelyt az oroszra mosolyog a hadiszerencse, elszorul minden igaz magyar szív.

Pedig bizony ha alaposabban néznék az orosz nép szeme közé, kiderülne, hogy ez a hatalmas faj a legteljesebb mértékben érdemes tiszteletünkre.

Nem szólok ezuttal egyéb nagy jó tulajdonságáról az oroszoknak. Csak azt említem, hogy ennek az elnyomott, zsarnokság alatt nyögő, cenzura kinzó szerszámai közé nyugodott csodálatos népnek milyen hatalmas irodalma van!

Az orosz irodalom ma legelső a világon. Micsoda csodás elmék, lángszellemek! És eredetiek. Izról izre oroszok!

Bizony tanulhatnánk az orosz világszellemeiktől a magyar írók nemzeti érzést, szint, erőt, hűséget és eredetiséget.

Aggodalmak.

— november 3.

Puskaporos a levegő; de senki se tudja okát adni, hogy miért?

Ha komolyan vizsgáljuk a politikai helyzetet, szemlélődésünk eredménye csak az lehet, hogy éppen most legkevésbé van ok nyugtalanságra, aggodalomra.

És mégis teli vannak a lapok titkos sejtelmekkel és még a higgadtabb politikusok is bizonyos aggodalmakat emlegetnek. Egészen odáig fajult már ez a minden falon ördögöt látó beteg állapot, hogy nagyon mérsékelt természetű hírlapban is olyasmit olvashatunk hogy Tisza azért sürgeti a házszabályok revízióját, mert olyan javaslatokat készül a Ház asztalára letenni, oly előterjesztésekkel készül előállni, amelyeknél az ellenzék erőszakos fellépése erőt meríthet a nemzet érzéséből és magatartásából. — Tehát ezért akarja eleve lehetetlenné tenni az ellenzék akció képességét.

Hát ez az okoskodás elég homályos és érthetetlen arra, hogy bolondnak ne lehessen nevezni. De ugyan gondoljuk meg: mi alapja lehet Tiszával szemben ilyen föltevésnek? Egyáltalán semmi.

Eltekintve attól, hogy a miniszterelnökre józan ésszel még legnagyobb ellensége se foghatja rá, hogy nem izról izre igaz magyar ember, — mint államférfiu, mióta az ügyek élén áll, nemcsak hogy bizalmatlanságra nem adott okot, hanem ellenkezőleg úgy viselkedett és úgy működött, oly eredményeket mutathat fel, hogy a nemzet érdekért hiven képviselte és sikerrel előbbre vitte.

Az aggodalmak folytonos és mérőben fölösleges előtérbe tolása tehát a politikai eseményekben egyáltalán nem lelhet magyarázatot.

Tisza István gróf rövid egy éves kormányelnöki multja nem csak lefegyverezte az aggodalmakat, hanem egyenest annak bizonyossága, hogy a nemzet békés uton s a nemzeti egészséges fejlődés útján haladhat előre.

Ha tehát mégis élnek és egyre sürűbben felvetődnek az aggodalmak, azoknak forrása egészen más kell hogy legyen. És valóban más is.

Az aggodalmak magyarázata, egyúttal igazi eredete a mai képviselőház általános nagy betegsége.

Hogy alkotmányos munkálkodásban a többséget akármily céda, esztelen kisebbség borura-derüre, tetszése szerint megakaszthassa: ez csak nem alkotmányosság, nem parlamentarizmus.

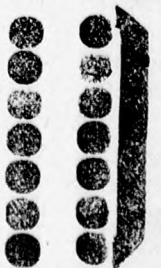
És mégis ez történik szakadatlanul. Sőt a semmi egyéb nem való hivatásos obstruktorok ujabban szinte féltékenyen nézik, hogy a képviselőház békés munkálkodásra képessé váljék és valósággal tiltakozni akarnának az ő létüket, létjogosultságukat kockáztató merénylet ellen, hogy a Ház dolgozzék és a nemzet és az állam érdekeit szolgálja.

És ezek a szörnyű torz elvek, ezek a borzasztó alkotmányellenes elfajulások az emberekben, az egyéneken is nagy pusztítást végeztek. — A képviselők egy része elkedvetlenedett, visszavonult, más része rángatható bábbá puhult. Ismét másokat végkép megmételezett a rontó szellem. Ugy, hogy ettől a képviselőháztól valami sok jót igazán bajos várni.

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer-
hurutos bajainál, úgymint idült bronchitis, számarhu-
rut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.
Emel az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban 4-6 kor. ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alatti céggel legyen ellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájco).

A mi aggodalmunk tehát inkább az, hogy ez a mai törvényhozó testület nem lesz munkaképes még a házszabályok szigorítása után sem.

Annyira beteg, hogy lehetetlen 1906-ig életben maradni. Vagyis akármiyen vége lesz a házszabályok módosítására vonatkozó miniszterelnöki tervnek, ez legnagyobb, legteljesebb sikerével sem háríthatja el a Ház feloszlását.

Meg kell tehát csinálni a revíziót és aztán új képviselőket kell hozni a parlamentbe. Mi nyíltan kifejezzük aggodalmunkat, hogy ez a mai parlament nem életképes és csak gátolhatja az egészséges haladást.

A parlamenti helyzet.

Saját tudósítónktól.

Budapest, nov. 2.

A t. Ház négy napos szünet után holnap ismét összeül és hazaérkezik a bécsi német kereskedelmi szerződéses előkonferenciáról Tisza István gróf kormányelnök is, hogy a szabadelvűpárt holnap esti nagy értekezletén részt vegyen. És igazán nagy értekezlet lesz ez. Ezen a tanácskozásán a szabadelvűpártnak tájékoztatja a kormányelnök híveit revíziós terveiről. Sokan ebből a táborból már ma Budapestre érkeztek, a többiek holnap jönnek meg, úgy, hogy alig néhányan hiányzanak majd, talán csak azok, a kik a Háztól kapott szabadságukkal élve a külföldön vannak. Ezek szerint a holnap értekezlet népszerűségénél fogva tüntetés számba is megy majd Tisza István gróf személye és tervei mellett.

Az ellenzéki pártok hangulatából ítélve, úgy látszik, hogy a legharcosabbak is elállottak attól a tervüktől, hogy a miniszterelnököt a képviselőházban indítványának megokolásában, kifejezésében megakadályozzák. És ennek a józan felfogásnak a fölülkerek-

kedése a nemzeti pártnak köszönhető, a mely már eleintén ellene volt annak, hogy a szó-lásszabadságon ilyen flagrns sérelem esnék.

— Ha ez megtörténék, így nyilatkoztak a nemzeti pártiak — akkor Tiszának nem is kellene erőlködni, hogy szóhoz jusson. Elég bizonyíték volna a házszabályok módosításának szükségességére az ellenzék magatartása, annak az ellenzéknek, a mely a parlamentben nem engedi meg, hogy a többség vezére szóhoz jusson.

A nemzeti-párt szintén holnap tart értekezletet és erre Apponyi Albert gróf már esütörtökön délben Budapestre érkezik, és értekezletet hirdetett: holnapra a Szederkényi csoport és a néppárt is.

A holnapai képviselőházi ülésen minde- nek előtt a Rába-szabályozásáról szóló törvényjavaslatot végzik. Elsőnek Tallián Béla földművelésügyi miniszter beszél, hogy a két napos vita anyagára reflektáljon és a benyújtott indítványoknak elvetése mellett a javaslatnak eredeti szövegében való elfogadását kéri.

A kultuszminiszter budgetje.

Némely lap szóvátette a vallás- és közoktatásügyi tárcá 1905. évi költségvetését, úgy tüntetve fel azt, különösen a főváros költségvetésével szemben, mintha a közoktatásügyi minisztert a vezetésére bizott kormányzati ág dotációjának megfelelő emelése érdekében mulasztás terhelné.

E lapközleményekkel szemben hangsúlyozni kívánjuk, hogy az állami költségvetés összeállításánál, s annak keretében az egyes tárcák dotálása az összkormány feladata, s a kormány, mérlegelve a minden téren felmerülő új szükségleteket, teljesen egyértelműen állapodott meg az egyes miniszteriumok költségvetésének emelése tekintetében.

De hogy az említett vád konkrétan is mily alaptalan, vagy legalább is időszerűtlen,

arra nézve bátran lehet utalni arra, hogy éppen a kultusztárcá dotációjának oly nagymérvű emelése és pedig nemesak relative, hanem abszolúte véve is, mint a hogy az 1905-re előirányoztatott, újabb alkotmányos életünkben még megközelítőleg sem történt eddig soha.

1905-re ugyanis a kultusztárcá költségvetése, az 1904. évihez viszonyítva, bruttó-többlet gyanánt 8,958.053 koronát tüntet fel s a nettó-többlet is (t. i. a bevételek emelkedését számbavéve) 7,150.526 korona.

1868 óta eddig a legnagyobb emelkedést 1871-ben mutatta a kultusztárcá költségvetése, mikor is bruttó 4,789.416, s nettó 4,705.558 koronával emelkedett az előbbi esztendőhöz képest. Ezt a nagyarányú emelkedést azonban az a körülmény okozta, hogy az 1871-iki költségvetésbe állított be az Esterházy-képtár megvételére szolgált 2,600,000 korona, s így nem a tárcá állandó dotációjának nagymérvű emeléséről volt szó, a mint hogy a következő 1872. évi költségvetés nem csak hogy nem maradt meg az 1871. évinek magaslatán, hanem azzal szemben bruttó 1,626.766, s nettó 1,522.214 korona csökkenést mutatott.

Azóta mostanig a legnagyobb emelése a kultusztárcá költségvetésének 1900-ban történt, mely évben bruttó 5,087.274, s nettó 3,303.056 koronával nagyobbodott a szükségletek fedezésére szánt összeg 1899-cel szemben.

Látható ebből, hogy a kormány, s annak kebelében a vallás- és közoktatásügyi miniszter nemesak hogy nem zárkóztak el a kultusztárcá dotációjá emelésének szükségessége elől, hanem inkább olyan előirányzatról gondoskodtak, a mely úgy az ország pénzügyi helyzetéhez, mint a tárcá eddigi dotációjához képest, igen nagy arányúnak mondható, s a vallás- és közoktatásügyi miniszter 1905. évi költségvetése az 1904. évihez viszonyítva még akkor is a legnagyobb évi emelkedést mutatja 1868. óta, ha a kul-

A szembesítés.

Az öreg pandurőrmester másodmagával egy csavargót kísért az országúton. Kora hajnal volt. A két pandur lóháton ült, a csavargó gyalogosan ballagott előttük. Fáradtnak, kimerültnek látszott. Panaszkodott, hogy fájnak a lábai.

— Könnyű kigyelmeteknek lóháton.

— Ez azért van, ecsém, mert ha te ülnél lóháton, nagyon lóhátról beszélnél. Talán szóba se ereszkednél velünk . . .

— Abban igaza van kigyelmednek, — mondotta a csavargó röhögve.

Haladtak tovább. Közeledtek a város-hoz. Az országút mellett, egy dombosabb helyen, néhány terebélyes nyárfa között egy kőkereszt emelkedett. Ezt a kőkeresztet úgy tartják — kegyeletes kéz emelte.

A pandurőrmester, ahogy a kőkereszt felé nézett, a tövében egy parasztasszonyt látott térdelni. Szokatlanak találta. Se ünnepe, se bucsu. Annak az asszonynak valami különös oka lehet, hogy kora viradatkor idején imádkozni. Ünneplő ruha nines rajta. Ez nem rendes dolog. Ha olyan nagyon rájött az imádság, — okoskodott a pandurőrmester, — otthon is megtehetné. Van templom mindenütt.

A vármegye öreg szolgája gyanut fogott. Ugy, mint a vizsla, amikor szimat üti meg az orát. Rövidesen odaszólt a fiatal pandurnak:

— Józsi, kísérd csak be magad ezt az

embert. Aztán kerülj vissza izibe. Addig én a szeme közé nézek egy kicsit annak az imádságos asszonynak.

A fiatal pandur távozott a csavargóval, az öreg pedig leszállt a lóról. Sokáig nézte a lesből a térdeplő asszonyt, de a kendőtől nem láthatta az arcát. Nagyon elmerültnek látszott az ájtatosságban, hogy az iménti lódobogásra sem emelte föl a fejét. Még várt egy darabig, közelebb lépett a kőkereszthez:

— Hé, hugom, — mondotta — de korán zavarod az Istent.

A térdeplő asszony riadtan emelte föl a fejét.

— Nini, — folytatta a pandurőrmester, — csak most ismerlek rád. A Zsófi, a Szilas Dömötör menyecske-lánya. Hát bizony, kis hugom, megnyult ám az ábrázatod, a mióta nem láttalak.

Az asszony nem válaszolt.

— Valami bajod lehet, ugy sejtem, hogy ilyen messzire elköszálsz imádságra. Igaz-e Zsófi?

— Igaz! — hangzott a halk válasz.

— Mi a bajod, hugom?

A fiatal parasztasszony nem válaszolt.

— Nem szólsz? Pedig legjobb megmondani, — biztatta az öreg, — tudhatod, hogy mindig jó embere voltam én édes apádnak, meg az egész familiádnak.

— Tudom.

— Nohát.

Rövid szünet után az asszony megszólalt. Zavartan, alig hallhatóan mondotta: A kis fiamért imádkoztam.

— Ugy? A kis fiadért? Ugyan mi baja van annak a poronytnak?

Nem tudom. Már három hete a kisujját sem tudja mozditani.

— Ugy a kis fiad? No, ha csak az a bajod, hugom, akkor ugorj fel szaporán s ballagj vigan hazafelé.

Az asszony csodálkozva kérdezte: Haza?

— Igen ám, mert egy órája sincs, hogy láttam a kis fiadat. A falutokon jöttem keresztül. Megismertem.

Az asszony mélyen elpirult s két tenyerébe rejtette kigyult arcát. Sirva fakadt.

— Látod Zsófikám, mondotta az öreg jóindulattal, a hazugsággal nem sokra megyünk, jóformán semenynyire. Mégis csak legjobb, ha megmondod az igazat az öreg Bálintnak.

— Jól van, Bálint bácsi, megmondom az igazat.

— Ez okos beszéd.

— Hát ugy van, tudja meg a dolgot Bálint bácsi, nem bánom, akármi lesz, én az uramat akartam elemészteni.

— Elemészteni az uradat?

— Azt. Voltam is egy parasztasszonynál.

Erre a szóra az öreg pandur két szemöldöke olyan mérgesen rándult össze, hogy szinte egymásba ütődött. Az asszony izgatottan, zihálva folytatta:

— Ugy jöttem ide az Istent kérni, hogy vagy őt vegye el, vagy engem.

tusz-tárca körébe tartozó állami alkalmazot-
tak fizetésének emelésére szolgáló s a pénzügyi tárca köréből ez alkalommal átvett 2,683.993 korona többletet leütjük is, mert a költségvetés bruttó szaporulata még akkor is 6,274.060 korona.

Egyház és Iskola.

Halottak napja és az ifjuság. A gazdasági tanintézet hallgatói most is, mint minden évben megemlékeztek kedves halottaikról. *Juhász Árpád* tanár vezetése alatt egy küldöttség megkoszorozta *Domokos Kálmán* volt intézeti igazgató és volt kollégájuk *Marsovszky Attila* sirját.

A kegyesrendi gimnázium növendékei is lerótták kegyeletüket, az intézet elhunyt tanáraival szemben. Kedden délután a tanárikar vezetése mellett kivonultak a római katolikus temetőbe, ahol az elhunyt kegyesrendi tanárok sirját megkoszorozták. Az énekkar gyászdalokat adott elő, *Kornis Géza*, önképzőköri főjegyző szép beszédben emlékezett meg, az elhunyt tanárokról, *Kabdlbó Kálmán* pedig alkalmi költeményt szavalt.

Előkészítő ülések. Az e hó 29-én tartandó egyházkerületi gyűlés előkészítő bizottságai már megkezdték működésüket. Tegnap délután a tanügyi szakbizottság tartotta ma pedig a főiskolai igazgató tanács tartja ülését a kollégiumban.

Napi hírek.

Főispánunk a vadászversenyen. A szatmármegyei agarász-egylet elegy-agar versenyét nov. hó 1-én fejezte be. Az idő kedvező volt s igen szép társaság élvezte a verseny gyönyöreit, Sok jó agár; jó és sok jó lovas vett részt a versenyekben. A billikumot kétszeri mérkőzés után gróf *Vay Ádám Lárma* kutyája szerezte meg gazdá-

jának. A vadász verseny első díját: *Domahidy Elemér* Hajdúvármegye főispánja, a sik verseny első díját *Domahidy István* lovai nyerték meg, és pedig megközelíthetetlen távolságban. A versenyt társaság követte s a pohár köszöntők sorát és a táncot a 69 éves elnök, *Domahidy István* kezdte meg szünni nem akaró éljenzések között.

Tisza gróf üdvözlése. A miskolci kereskedelmi és iparkamara abból az alkalomból, hogy a képviselőház megszavazta az új olasz kereskedelmi egyezményt, *Tisza István* gróf miniszterelnököt és *Hieronymy Károly* kereskedelemügyi minisztert a következő távirattal üdvözlölte:

„Hazánk egyik jelentékeny borvidékének és borkereskedelmének képviselői örömmel üdvözljük Nagyméltóságodat és fejezzük ki köszönetünket az olasz kereskedelmi egyezmény alkalmából, mely hazai borkereskedelmünkre s boraink értékesítésére oly kedvező hatással van. Miskolci kereskedelmi és iparkamara, *Radvány István* kir. tanácsos elnök, *Sugár Ignác* dr. titkár.“

Előkészületek a képviselőválasztásokra? Egyik vidéki lap a városokhoz érkezett egy miniszteri leirat alapján arról ír, hogy *Tisza István* gróf miniszterelnök már megkezdte a képviselőház feloszlátása esetén szükségessé váló előkészületeit egy új képviselőválasztásnak. A belügyminisztérium ugyanis leiratot intézett az összes törvényhatóságokhoz, melyben felhívja ezeket a központi választmányok megalakítására. Az igaz, hogy a belügyminiszter kibocsátotta e rendeletét, azonban nincs ennek a leiratnak olyan tulajdonsága és célzatossága. Ez tudniillik nem más, mint egy rendes közigazgatási intézkedés, amelyre azért volt szükség, mert a központi választmány mandátuma három éves s ez év december végével jár le. A belügyminiszter tehát arra hívta föl a törvényhatóságokat, hogy január elsejére alakítsák meg az új központi választmányt.

A miniszterelnök és az öreg honvédek. A negyvennyolcas honvédegyesületek országos középpontbizottsága a minap köszönő feliratot intézett *Tisza István* gróf miniszterelnökhöz, abból az alkalomból, hogy a képviselőház egyik júliusi ülésében *Illyés Bálint* országgyűlési képviselő felszólására meglehetősen hangon nyilatkozott a negyvennyolcas honvédekről és megígérte fokozott pártfogását. A miniszterelnök most a középponti bizottság elnökéhez, *Balogh Lázár* dr.-hoz intézett következő levélben köszönte meg az üdvözlést:

Igen tisztelt elnök ur! Az 1848—49-es honvédegyesületek országos középponti bizottsága nevében legutóbb tartott ülésükből hozzám intézett szíves üdvözlő sorokért fogadják őszinte köszönetemet. Ez alkalommal is csak arról biztosíthatom Nagyságodat, hogy az 1848—49-es honvédek sorsát teljes mértékben szívemen viselem és a minő arányban az állam pénzügyi viszonyai megengedik, a nyugdíjazások körül észlelhető legégetőbb bajokat fokról-fokra orvosolni fogom. Haza-fias tisztelettel *Tisza*.

A főjegyző és főszámvevő Budapest. *Vecsey Imre* főjegyző és *Roncsik Lajos* főszámvevő ma délben hivatalos ügyekben Budapestre utaztak.

A budapesti postalopáshoz. Megirtuk, hogy a briliáns függő lopás ügyében a brémai rendőrség e hó 29-én a főkapitányság távirata alapján elfogta *Imrédy Pálnét* és *Papp Ferencet*. Azonban el is bocsájtotta őket. *Imrédy* és *Papp* visszafelé vették útjukat. A rendőrség most a bíróságtól kieszközölt elfogató parancs alapján széleskörű intézkedéseket tett a szökevények kézrekerítésére.

Sertésvész Egyeken. Nagy mérvben lépett fel s pusztít a sertésvész Egyeken. A napokban, a főszolgabíróság a kellő intézkedéseket megtéve, Egyeket vészkerületté alakította s zár alá tette.

A német császár vadászaton. Vilmos német császár nemrégén a rominteni

— Hát nem fértek meg együtt? Nem, sehogysem.

— Miért: A Rébék miatt. A Borzas Rébék miatt?

— Igen. Már félesztendeje, hogy jár utána. Tudják a népek, én meg viselem a szégyent. Az éjjel is ott járt annál a cédánál, borosan jött haza. Szidtam, pirogattam, Még neki állott följebb. Nem hagytam magam. A pitvarban voltunk, fölkapta a fejszét, a fejemhez csapta.

Fölemelte a kendőt s mutatta a halántéka fölött a friss sebhelyet. Folytatta:

— Aztán elszaladt, engem a vér elborított. Mégis összeszedtem magam, lemostam a fejemet, átvittem a gyereket az ő anyjához. Aztán eljöttem. Így áll sorom, most már tudja.

Fölkelt és összeigazította magát. Az öreg pandurőrmester hozzálépett s a vállára tette a kezét.

— Sohse ríjjál, kis hugom. Nem ér semmit az a nagy nekibusulás. Csak én ráim hallgass, senki másra. Egy tapodtat se méssz, egy ujjadat se mozdítod innen. Erted?

— Hát aztán?

— Hát aztán idejön az urad s úgy fog imádkozni hozzád, mint ahogy te imádkoztál a jó Istenhez. Isten áldjon meg!

Lóra pattant. Az országuton találkozott a visszatérő pandurral. Egy jó óra múlva a faluhoz értek. A faluszélén megállottak s betértek egy házba. A férjet, akit kerestek,

az udvaron találták. Ingujban állott, kezében favilla. A pandurőrmester rászólt:

— No Mihály, készülj, velünk jössz egy kicsit.

— Már mint én? — Igen bizony. — Aztán mi bajuk velem?

— Ráérsz azt meg tudni. Csak egy-kettő. Itt a kertek alatt megyünk, hogy ne lássanak a népek. Szaporán mert nem telik az időből.

Elindultak. A kertek végén a két pandur leszállt a lóról.

— No Mihály, — szólt a pandurőrmester, — tedd szépen hátra a kezedet.

— Minek? — Egy kicsit megláncolunk.

— Engem?

— Téged hát, nem is a vicispán szakácsnéját.

A fiatal paraszt ökölbe szorította a kezét.

— Engemet megláncolni? — kezdte dacosan, — elment a jó dolguk? Zsivány vagyok én?

— No nézd, hogy bakafántoskodik! Azt hiszed, hogy üveges hintóba ültetik az olyan embert, aki a feleségét megöli.

— Mit mond? — hebegte a fiatal paraszt. Ki ölte meg a feleségét?

— Jó esém, tagadhatod, ahhoz jussod van. Majd elvállik, mi igaz, mi nem. Arra való a törvényszék, hogy kihámozza...

— Mit hámozzon ki? — ordította.

— Lassan, hó! Nem vagyunk mi siketek.

— Ott találtuk a feleségedet a kőke-

resztnél. Éppen a végét járta, csak annyit tudott mondani, hogy az ura csapta fejbe a kis baltával.

— No hát akkor vigyenek!

Megláncolták és indultak. Egy fordulónál, a folyó partján már látszott a távolban a kőkereszt csúcsa.

— Halt! — mondotta az öreg pandur és leszállt a lóról. Aközben beszélgetett.

— Bizony, Mihály, ezt rosszul csináltad. Aztán hozzá amiatt a Rébék miatt, akinek a fajtája se jó. Aztán meg a Zsófit is sajnálom. Mert sajnálni való az olyan derék fiatal asszony.

A beszéd alatt lopva nézte a megláncolt ember arcát. Fehér lett, mint a kréta, a ajkát meg véresre harapta.

— Induljunk! — vezényelte.

A megláncolt ember alig tudta vonszolni a lábát. Zokogott keservesen. — En Istenem, én drága jó Istenem...

— Csak előre! Nem ér az óbégatás semmit.

Amikor a fiatal férj meglátta, hogy az asszony nem halt meg, hörögve, alétan borult eléje; a feje a földet surolta. — Zsófikám, drága jó lelkem!

Mikor feloldották a kezét, rimánkodva folytatta:

— Ne hagyj el! Holtomiglan megbecsüllek. Ugy áldjon, ugy verjen az Isten!

Lucián.

kiváló szarvas területen ritka zsákmányt: egy huszonnyolcas szarvast lőtt. A császár még eddig nem terített le hasonló ritka becses állatot. A szarvas 374 font súlyú volt. A szarvas ritka szép példány. Lefényképezték, Friese tanár pedig lefesti. Ugy hírlik, hogy a rominteni vadászterület két alkalmazottja, a kik a szarvast felhajtották, gyönyörű tiszteletdíjat kaptak, a lakomán pedig a diszhelyeket juttatták nekik. A rominteni vadászterület özvegy- és árvaalapja javára pedig a császár annyi ezer márkát adományozott, a hány agancsa az elejtett vadnak volt, tehát 28.000 márkát. Vilmos császár előszeretettel vadászik szarvasokra, de hasonló remek állat még nem került fegyvere elé.

— **Karácsonyi kiállítás.** Az Ipartestület ez évi karácsonyi kiállítása, mint a jelek mutatják, az eddigieknél fényesebben fog sikerülni. A debreceni összes iparágak képviselve lesznek a kiállításon. A mesterek, segédek s tanoncok érdeklődése oly nagy, hogy eddig 180 kiállító jelentkezett. — A kiállítás rendezőbizottsága ez uton is kéri a még jelentkezni óhajtókat, hogy mielőbb adják be jelentkező ivateket a tér s hely megállapíthatása érdekében.

— **Körözött sikkasztó.** A budapesti kir. büntető törvényszék elfogató parancsot adott: ki Szvoboda Antal brünni születésű brünni születésű 29 éves könyvelő ellen, a ki az ottani Gyúts Gyula kalapgyáros cég kárára 450 koronát sikkasztott és megszökött. Szvoboda magas nyulink, arca hosszukás, esontos, haja szőke, szeme szürkés, bajusza szőke, keze írás közben reszket. Beszél magyarul, németül, szerbül és csehül. Hír szerint Debrecen felé vette útját.

— **Áthelyezés.** A honvédelmi miniszter, a debreceni 2-ik honvédszázad ezredtől Reich Árpád főhadnagyot a varasdi 10-ik huszár ezredhez, Buzás Elek főhadnagyot pedig a szegedi 3-ik honvéd huszárezredhez helyezte át.

— **A Debreceni Kaszinó** vigalmi bizottsága tegnap d. u. 5 órakor ülést tartott s elhatározta, hogy december 3-án tombolával egybekötött kaszinó estélyt rendez a Kaszinó összes termeiben. Az estély tombolával kezdődik. Terített asztaloknál fognak a vendégek helyet foglalni s pontban 9 órakor veszi kezdetét a tombola. Ezt vacsora követi, minek végeztével táncra kerekedik a fiatalság. A rendezőség különös gondot fordít rá, hogy a nyeremény tárgyak a legszebben legyenek összeállítva. Tombola jegyek f. hó 6-ától kezdve naponként vásárolhatók a Kaszinó felügyelőjénél a könyvtár helyiségben. Az estélyen a zenét Rác Károly zenekara szolgáltatja. A meghívókat — melyeknek kiállítása igen izléses — a legközelebbi napokban küldik szét a tagoknak.

— **Iparváltások.** Október 20-óta, mint a mikor közöltük az addigi iparváltásokat és megszüntetéseket, ipart váltottak: Libánczi András férfi szabó, Nagy István hentes, Janicsok György kerékvártó, Papp István cipész, Veiszberger Mihály lakatos, Kiss Ferenc eszmadia, Varga Imre rosta és szita készítő, míg Nagy Imréné hentes, özv. Uri Sándorné eszmadia, Gasparik Antal és Bertók Imre órásk és ékszerészek iparukat beszüntették.

— **A juhtartó gazdák figyelmébe.** Megirtuk lapunk tegnapi számában, hogy a juhtartó gazdák a takarmány szükségére való tekintettel kérték a városi tanácstól a Hortobágyot legeltetési célokra. A gazdasági tanács Király Gyula elnökle alatt tegnap tárgyalta ezt az ügyet, melyen azt a javaslatot tették a tanácsnak, hogy 7000 hold ugynevezett disznó föld engedtesék át a juhtartó gazdáknak darabonként 20 fillérenyi árban.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő haláleseteket jelentették be: Kegyes Erzsébet

ev. ref. 11 hónapos, Vámos Zsuzsanna ev. ref. 12 éves, Pap Irén Ilona ev. ref. 14 napos, özv. Szigeti Gáborné Kovács Zsuzsanna ev. ref. 62 éves, Grósz Ignác izr. 55 éves, Szathmári Erzsébet ev. ref. 3 éves, Válgán Miklós gör. kath. 18 éves, Béres András ev. ref. 31 éves, Lenkei Péter ev. ref. 62 éves, Varga Imre ev. ref. 20 éves.

— **Választmányi ülés.** Tegnap este 7 órakor a Szent-László dalegyesület választmányi ülést tartott.

— **Előléptetések a 39. gyalogezrednél.** A debreceni 39. gyalogezrednél a novemberi előléptetések alkalmából négyen léptek elő, egy hadnagy és három tiszthelyettes. Kinevezettek: Neudert Richárd hadnagy, főhadnaggyá; Zwolenszky József, Andor Károly és Buttner Hermann tiszthelyettesek hadnaggyá. Előléptek és a debreceni 39. gyalogezredhez áthelyeztették Resch Ferenc őrnagy alezredessé, Horváth Kálmán és Zoltz József főhadnagy II. o. századosokká. Mildner Rajmund alezredes, a 39. gy. e. hadkiegészítő parancsnoka pedig a 47. gy. ezredhez helyeztetett át.

— **A megyei ujoncjelöltek.** Az alispán elrendelte — megyebeli városokban és községekben a jövő évi sorozáskötelesek összeírását.

— **Tanoncok képzettsége.** A kereskedelemügyi miniszternek az iparos tanoncok oktatására vonatkozó rendelete ellen e hónap 4-én a cukrászok, mézeskalácsosok és sütők, vasárnap az ácsok, hétfőn az aranyművesek, kedden a könyvkötők, esztergályosok, fésűsök és késesek, szerdán a borbélyok és fodrászok, csütörtökön a hentesek, szombaton pedig a mészárosok és szapánosok tartanak az ipartestület tanácsstermében ülést, melyen feliratot készítenek, hogy a miniszter a tanoncok iskolai képzettségére vonatkozó rendeletét vonja vissza.

— **A felgyújtott irattár.** A budapesti büntetőtörvényszéken tegnap már valamennyire rendbe hozták az irattárt, amelyet Bagoocky József díjnok felgyújtott, hogy Németh Antal bűnpörének iratai eltűnjenek. Konstatálták, hogy nagyobb kár nem történt. Körülbelül 200 aktaesemő sérült meg erősen, de egyik sem vált hasznavehetetlenné. A vizsgálatot természetesen tovább folytatják a letartóztatott ember ellen.

— **Uj iparos segédek.** A ma tartandó ipartestületi előjárósági ülésen a következőket avatják fel segédekké: Kádár Lajos kerékvártó, Cseri Pál fodrász, Heller Dávid aranyműves, Szarvas József kőműves, Kovács Mária és Bódizs Etelka női szabók, Nagy Gyula, Balogh Miklós, Höflinger József, és Nyalka Imre géplakatosok, Molnár Lajos Beke Ferenc, Ratkovics Károly, Molnár Gyula Kói Gábor és Péntes Sándor lakatosok, Kacsó Lajos és Sári Elek szijgyártók, Major József cipész, Csombár József asztalos, Csapó Lajos kőfaragó, Biró Endre keztyűs, Szilágyi Juliska női szabó, Simkoviits Pál cipész. Október hónapban tehát 24 tanonc szabadult fel.

— **A szerelem vége.** Nagyon szerették egymást Kuczik Margit szemrevaló szobacica, meg Károlyi János mészároslegény. De hát már a jó öreg Akiba rabbi megmondta, hogy mindenféle szerelemnek vége szokott lenni, hát a leány egyszer kiadta az útját szerelmes mészárosának. Károlynak ez a kudarc sértette a hiúságát és minden áron bosszút akart állani volt szerelmén. Tegnap estefelé elment Kuczik Margit Török Bálint utca 20 számú lakására, beverte ablakát és egy nagy élesre fent kés-mészáros késsel hadonászott, azt ígérve a leánynak, ha kijön megöli. Kuczik Margit pedig nem jött ki, hanem megvárta míg elesapott szerelmese eltávozik és bejelentette a rendőrségen.

— **Egy százados szerencsétlensége.** Konkoly Thege Elek honvédszázados, aki most ment Debrecenből a fővárosba, hogy a Ludovika Akadémián a törzstiszti tanfolyamot hallgassa, az Üllői-úti 113. számú házba költözött tegnap. Az emberek, akik a költözéssel voltak elfoglalva, valahogyan félreütöttek egy gázcsövet, mely megrepedt és a kiömlő gáz megtöltötte a termeket. Este, amint a százados hazajött és gyufát gyújtott, óriási robbanás hallatszott. A házbeliek berohantak a lakásba, ahol a butorok egészen szétszóródtak s a százados véres sebekkel borítva ott hevert az asztal előtt, ahová a detonáció vetette. Azonnal hívták a mentőket, akik súlyos sérüléseit bekötözve, lakásán hagyták, ahol gondosan ápolják.

— **Tolvaj inasgyerek.** Bálint József szobafestő tegnap feljelentést tett a rendőrségen Rajcsa József tanonca ellen, aki 20 korona ára festék ellopása után tőle megszökött. A rendőrség keresi.

— **Vonatkisiklás Szolnokon.** A keleti pályaudvarról tegnap este 10 órakor elindult 508. számú személyvonat Szolnokon 1 órakor hibás váltóállítást következtében kisiklott. A szerencsétlenségről még hiányoznak a részletek. A Budapestről Debrecen felé jövő vonatok 2 órai késéssel érkeztek meg. A vonatok átszállással közlekednek. Ugy halljuk, hogy emberéletben nem esett kár.

— **A kutyapecér büne.** Tóth Józsefné panaszt tett Török Sándor sintértelepi kutyapecér ellen, hogy az tegnap délután, mikor ő nem volt otthon, betört lakásába és onnan egy csomó ruhaneműt ellopott.

— **Becsületes megtaláló.** Berticsék Ferencné homokkerti lakos méltán rászolgált e címre, mert tegnap reggel az utcán egy férfi télikabátot és kalapot talált, amit rögtön a központra vitt. Ott meg is találták a talált holmik gazdáját Szatykó József péksegéd személyében, aki bejelentette, hogy az elmúlt éjjel részegen bandukolt az utcán és elvesztette téli kabátját, meg a kalapját. Szatykó örömben 3 koronát a becsületes megtalálónak, 2 koronát pedig a debreceni siket-némák intézetének adott.

— **Ügyetlen kerékpáros.** Ari Károly géplakatos tegnap délután a Miklós utcában kerékpározott és elütötte Tóth Istvánnét, aki súlyosan megsérült. Az ügyetlen kerékpáros ellen a rendőrség megindította az eljárást.

— **Öngyilkos kereskedő segéd.** Lapunk tegnapi számában megirtuk, hogy Válgán György kereskedő segéd a katolikus temetőben agyonlőtte magát. Minthogy az öngyilkosság kétségtelen a hatóság nem bontotta föl a hullát, hanem kiadta a családnak.

— **Hütlén cseléd.** Pozsonyi János Nyil-utca 68. szám alatti lakosnál szolgált Szegedi Mária cseléd, aki gazdája távollétében egy zsák búzát, sütő teknőt, női ruhákat és 25 korona készpénzt ellopott és megszökött. A rendőrség nyomozza a hütlén cseléd tartózkodási helyét.

— **Divatos férfi és fiu kalapok legnagyobb választékban Feketénél.**

— **x Pince lakásért** egy pár emberből álló család házmesternek elfogadtatik. Vár-utca 12. sz. a.

— **x Nőikézimunka** befoglalásokat legizlésebb kivitelben készít Antalfy könyvkötő, bördíszműves. (Városházzal szemben.)

— **x LETZTER JÓZSEF** fényképészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Allandó fényképképzés a műterem kapubejáratánál levő ki-rakatban.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene

Sport.

Vadászat a Hortobágyon. Domahidy Elemér főispán holnap és holnapután a Hortobágyon kacsavadászatot rendez. A vadászatot részt vesznek Csaba Adorján, Kende Zsigmond, Weszprémy Zoltán, Latinovich Géza, Szögyény János és Rásó János.

Birkózó verseny. E hó 6-án tartja Wladimir birkózó-mester birokversenyét a Péterfia-utcai Tornacsarnokban. A birokverseny iránt, melyre a magyar amateur bajnokok legkiválóbbjai elmentek, — igen nagy az érdeklődés. A zsűri elnöke Domahidy Elemér főispán lesz, tagjai pedig Eekensberger György, Fogel és gróf Zedvich ezredesek, Vécsey Zoltán, Harstein Nándor és Lestyán Adorján, A verseny vezetője Lukács százados lesz. Versenyen kívül fog birkózni Wladimir mester is, Odry Zoltánnal, az aradi bajnokkal, az egykori tanítványával.

Sakkverseny. Szombaton a hó 5-én kezdődik Debrecenben a sakkverseny, mely előre láthatólag néhány napig fog tartani. A verseny nagyon érdekesnek ígérkezik, mert a leghíresebb amatőrök neveztek.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Csütörtökön, nov. 3. A k i s p a j t á s v i g j á t é k. „B” bérlet.

Pénteken, nov. 4. B o c c a c c i ó, d a l j á t é k „C” bérlet.

Szombaton, nov. 5. A n a g y m a m a, v i g j á t é k. „A” bérlet.

Vasárnap, nov. 6. d. u. F a t i n i c a d a l j á t é k, e s t e R a d n ó t h y n é s z i n m ű. Előszőr

* Fra Girolamo. (Bemutató előadás)

A színház drámai személyzete tegnap este mutatta be Somló Sándornak pályanyertes 5 felvonásos tragédiáját Fra Girolamot. A Teley díjjal kitüntetett pályamunkákkal szemben bizonyos elfogultság vesz rajtuk erőt, mert már sokszor csalódtunk bennük. De Somló munkája megérdemelte a pályadíjat. Szép, hálás tárgyat választott és a színpad alapos ismerője, a jó poéta ki tudta aknázni tárgyat teljesen. A darab meséje röviden ez: Fra Girolamo Savonarola (Palágyi) szerelmében csalódott és zárdába vonult, Rövid idő alatt a fiatal szerzetes annyira megnyertérsai szeretetét, hogy a zárda főnökévé választották. A lelkiismeretes ifjú papmindenkit bámulatba ejt ékesszólásával, és bátorságával, ugy hogy a florenzi nép profétaként dicsőíti. Girolamo, felláztatja a népet tüzes beszédeivel a kőztársaság feje Medici Loranzo ellen, és maga vezeti a harcot. Régi szerelmese Strozzi Gitta (Jeszenskyné) egy izben meglátja Girolamot, Felismeri és visszaakarja hódítani. Girolamo elüzi Gittát. Fra Mariaus (Csontos) irigyli Girolamo dicsőségét, folyton áskálódik ellene, de Girolamo porba sújtja őt. Csellel sikerül Gittának, Girolamot házába csalni, ott bevallja neki hő szerelmét és a papban felébred az ember, megszólal a szíve és vétezik. A leskelődő Mariano fellármazza a házat, Girolamo életére törnek ellenségei, de sikerül magát megmenteni oly módon, hogy elfogadja Mariano ajánlatát, hogy máglyát gyujtsanak a város piacán. Ha a Girolamo tisztaságáért máglyára lépő áldozat, sértetlenül kerül vissza, akkor elismerik profétának. Girolamo elfogadja az ajánlatot és érte Andrea (Szabó Irma) áldozza fel magát, aki benn ég a máglyában. A nép erre vak dühében halált kiált profétája fejére és felakasztja.

Fra Girolamot Palágyi Lajos alakította, latba vette minden tudását, gondosan, szépen kidolgozta szerepét. Méltó partnere volt minden tekintetben Jeszenskyné, ki nek ajkáról gyönyörűen hangzottak Somló esilengelő rimeit. Csontos Gyulának ismét

nagy sikere volt, igazi színészvér és intelligens. Csiky László, Sebestyén, Faragó és Szabó Irma kisebb szerepekben segítették diadalra juttatni a darabot. A bemutató félig telt ház előtt folyt le.

B.

* **Enyingi Török Bálint.** Szatmáry Zoltán kollegánk a Csokonai-kör Telegdy Kovács pályázatán jutalomdíjjal kitüntetett *Enyingi Török Bálint* című drámáját Makó igazgató, még új év előtt előadja a debreceni színházban.

TÁVIRATOK.

A király kegyelete.

Bécs, nov. 2. A király ma reggel a kapucinus-templomba ment, hol a gvardián fogadta és lekísérte a sirboltba. Az uralkodó, Erzsébet királyné és Rudolf trónörökös, valamint szüleinek sirboltjánál csendes imát mondott és visszatért a Burgba.

Japán-orosz háboru.

Tokió, nov. 2. A császári főhadiszállás több jelentést bocsátott ki a Port-Artur ellen augusztus, szeptember és október hónapban történt hadműveleteket illetőleg. A múlt hó 26-iki táviratok a következőket mondják: Délélt 8 óra 30 perc óta lövik Sungusan Erlungsan, Kevvansant s egy ettől északra lévő erősséget ostromágyukkal és hajóágyukkal. 200 gránát talált. A hajóágyuk, melyek Csungusan s Erlungsanra lőttek, nagy eredményeket értek el. — Erlungsan erősség mellvédébe rést lőttek és a fedezések különböző részeit elpusztították. Ép így összelőtték a Csungusan erősség főfedezéseit egy 15 centiméteres ágyut leszereltek, egy másikat megrongáltak és az Osztkevvansantól északra levő erősségben elpusztítottak egy ágyut. Délután 2 órától fogva más ostromágyut irányították tüzüket a déli polidiánsani futóárkok ellen, amelyek mind erősen megsérültek. Délután 5 órakor jobb szárnyunk egy része megrohanta a csangunsani futóárkokat és középünk egy csapata Erlungsan és Polidiánsan felé fordult és elfoglalta ez állásokat anélkül, hogy sokat vesztett volna. Ugyanebben az időben, amikor ezeket a pontokat megszállották, szomszédságukban az ellenség sáncokat készített, melyeket összeköttetésbe hoztak a Szitajangpu, Mantausautól nyugotra levő erősségekkel, továbbá azzal, mely az Aranydombon van és a tüzet ama pontokra fordították, hol a japánok támadásai haladást mutatnak. Az ellenséges tűz azonban hiányos volt és nem sok kárt tett. Erlungsan lejtőjén felrobbant egy nagy akna, azonban embereink közül senkit sem lőtt meg. Ugyanezen éjjel a célból lőttek ostrom és tengerészágyúink Erlungsan, Kevvansan keleti részét, Csungvansant és egy Kevvansantól északra levő erősséget, hogy a javításokat megakadályozzák. Az ellenséget, mely Csungvansantól és Erlungsanról ágyu- és puskatüz védelme alatt különböző éjjeli támadásokat végzett, mindenütt visszaverték. — 26-án folytattak Szangsan, Icesan, Anesusan, Pajusan, Erlaugusan, továbbá a hajógyár és a hadihajóknak ostromló és tengerészágyúkkal való lövését. — Ostromunk eredményei, melyek különös említést érdemelnek a következők: Kevvansan erősségnél egy ágyutalpat egészen elpusztítottunk, továbbá Erlungsannál egy lövő padot semmisítettünk meg, ez erősség fedezését összelőttük, kis ágyukat elpusztítottunk.

Tokió, november 2. A japánok erős rohamánál, melyet október 28-án intéztek Port-Artur ellen, a külvárosban két házat felgyújtottak és a belvárosban is tüzet okoztak. Elfoglaltak öt külső erősséget is.

Barcelona, nov. 2. Az Orel nevű ispotályhajó ma reggel indul el hogy a Tangerba induló orosz hajókhoz csatlakozzék.

Orosz-angol konfliktus.

London, nov. 2. Az angol lapok nagy

elkeseredettséggel írják a hulli eset elintézéséről. A Morning Post például azt írja, hogy ennél az afférnél lord Balfour inkább az orosz, mint az angol zászló becsületét tartotta szem előtt.

Hieronymi Bécsben.

Bécs, nov. 2. Hieronymi kereskedelmi miniszter, ma meglátogatta Gróf Losadovszky német belügyi államtitkárt, akivel a kereskedelmi szerződések ügyében tanácskozott. Losadovszky gróf egy újságírónak kijelentette, hogy reméli, miszerint a szerződést mielőbb sikerül megkötni.

Porth-Arthur japán kézben.

Tokió, nov. 2. Itt biztosra veszik holnapra Porth-Arthur elestét.

Balfour beteg.

London, nov. 2. Balfour miniszterelnök gyöngékedik. Egy kis ere gyuladásban van és orvosi rendeletre a szobában marad. A holnapi minisztertanácsot ezért lakásán és nem a külügyi hivatalban tartják meg.

Kirabolt ékszerüzlet.

Bécs, nov. 2. A Wilkovits-féle itteni nagy ékszerüzletet ismeretlen tettesek, az éjjel kirabolták.

A larochei zavargások.

Tanger, nov. 2. A larochei zavargások nem voltak komoly jellegűek, miért is azt hiszik, hogy nem küldenek csapatokat Larocheba, mint a hogy eredetileg szándékoztak.

Megszökött hadkötelesek.

Berlin, nov. 2. A legtöbb lithvániai községből az orosz hadkötelesek kilencven százaléka megszökött.

Fizetésektelenség.

Bécs, nov. 2. Az itteni Kurz Lipót féle nagy divatárú cég egy millió korona passzívával fizetésektelen lett.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, nov. 2.

Buzakinálát mérsékelt. — Vételkedv gyöngé, kedvezőbb irányzat mellett 15,000 métermázsra került forgalomba 5 fillérel magasabb áron. Egyéb gabonaneműek közül rozs, tengeri és zab 5 fillérel magasabb. Idő: ködös.

buza áprilisra	10.05—06.
rozs "	7.87—88.
zab "	7.20—21.
tengeri májusra	7.41—42.
repece augusztusra	11.10—20.

Városi színház.

Ma csütörtökön

A

KIS PAJTÁS.

Vigjáték 4 felvonásban. Irta: Veber Pierre.

SZEREPLŐK:

Jouvenin Jaques	— — — —	Palágyi Lajos.
Chantalard marquis	— — — —	Sebestyén Géza.
Jean	— — — —	Iványi Antal.
Bellencontre	— — — —	Csiky László,
Morangené	— — — —	Arday Ida
Geneviève	— — — —	Szabó Irma.
Adams Flossie	— — — —	Hahnel Aranka.

Kezdeté 7 és fél órakor

Törvénykezés.

§ A kir. kuria új másodelnöke. A király — értesülésünk szerint — a kir. kuria másodelnökévé, az elhunyt *Vörösmarty Béla* helyébe, *Oberschall Adolf* valóságos belső titkos tanácsost, a budapesti kir. ítélőtábla elnökét nevezte ki, A kinevezést a hivatalos lap a legközelebbi napokban fogja közzétenni. *Oberschall Adolf* helyére *Csathó Zsigmond* kuriai tanácselnököt és *Bernáth Géza* igazságügyi államtitkárt emlegetik.

§ Az eltűnt 100 korona. Az elmúlt őszi vásárkor sokáig képezte közbeszéd tárgyát Debrecenben egy paraszt gazda ügye, aki azt jelentette a rendőrségen, hogy özv. *Kőmíves Józsefné Salétrom-utcai* koreszmájában mulatott a tulajdonosnéval és számos eigánnyal, miközben eltűnt 100 koronája. E vád alapján került tegnap özv. *Kőmívesné* és a három eigány a vádlottak padjára, Természetesen tagadták azt, hogy a 100 korona eltűnésével okozati összefüggésben állnak és minthogy semmi bizonyíték ellenük fel nem merült, az ügyész a vádat elejtette a törvényszék megszüntető határozatot hozott.

§ Halál fürdés közben. *Kolozs Jánosné* hajdu szoboszlói lakos egy 3 éves kis gyermeket hozott a debreceni lelencházból. Ez év május havában, meg akarta a gyermeket fürdetni és véletlenül a kezében levő fazék forró vizet ráöntötte. A gyermek súlyos égési sebeibe néhány nap alatt belehalt. Gondatlanságból okozott gyermekölésért tegnap a törvényszék I. tanácsa 1 havi fogházra ítélte. Az ítélet jogerős.

§ Összbüntetés. *Kereszturi Erzsébet* ismert tolvajnőnek öt lopás volt a rovásán, és a törvényszék összsbüntetésül 8 havi és 5 napi fogházra ítélte.

§ Egy sztrájk epilógusa. Ez év április 17-én a debreceni rendőrség eltiltotta a sztrájkoló kezemunkásokat a gyűléseztől. Ennek következtében, mintegy 800 főnyi tömeg végig vonult a városon kiabálva és tüntetett a rendőrség ellen. „*Abcug Végh Gyula! Kötél a nyakára!*” felkiáltások hangoztak. A tömeg annyira fenyegetően viselkedett, hogy csak katonai segítséggel lehetett feloszlítani. A lázítókat nem tudták elfogni, csupán három munkásnő ellen indítottak bünvádi eljárást. Ennek a tüntetésnek az epilógusa folyt le tegnap a debreceni törvényszék előtt *Szenci Margit*, *Tóth Imréné* és *Nagy Róza* állott a bíróság előtt magánosok elleni erőszak miatt és egyenkint 10 korona pénzbüntetésre ítéltettek. Jogerős.

§ Gondnokság. *Dikó Ferenc* tiszesegei lakos a debreceni törvényszék elmebetegség miatt gondnokság alá helyezte.

KÖZGAZDASÁG.

Kereskedők és iparosok figyelmébe. A debreceni kereskedelmi és iparkamara ezennel felhívja az érdekeltek figyelmét az alábbi pályázatokra. Mindazok, kik e pályázatok iránt érdeklődnek, forduljanak a kamarához. Faanyagok szállítandók a szegedi üzletvezetőségnek, pályázni november 17-ig lehet. bánatpénz 5 százalék. Faszállításra hirdet a kolozsvári üzletvezetőség verseny tárgyalást, határidő november 17. Kavics szállítandó az Ugocsa vármegyei törvényhatósági közutakra, pályázatok november 30-ig. az Ugocsa megyei alispáni hivatalhoz nyújtandók be. Talpíák szállítására irt ki pályázatot az aradi üzletvezetőség, ajánlatok benyújtásának határideje november 10. Terpen-tin olaj szállítására irt ki pályázatot a M. A. V., ajánlatok benyújtásának véghatárideje november 28-ig. Vesszőseprű szállítandó a kolozsvári üzletvezetőség részére, ajánlatok november 28-ig nyújtandók be. Tűzifa szállításra irt ki pályázatot a zágrábi üzletvezetőség, ajánlatok november 10-ig nyújtandók be. Halinacsizmak szállítandók a zágrábi üzletvezetőség részére, határidő november 6.

Kiváló szerencse Török-nél!

Felülmulhatlanul

kedvez főárudánknak a szerencse. Rövid idő alatt 17 millió korra nyereménynél többet fizettünk nagyrebecsült vevőinknek, köztük

a legnagyobb nyereményeket

Ajánljuk ennél fogva, hogy a világ legesélydusabb osztálysorsjátékában vegyen részt. — A most következő magy. kir. szabadalm azott 15. osztálysorsjátékban újból

110.000 sorsjegyre 55.000 pénznyeremény

és összesen egy hatalmas összeget,

14 millió 459.000 koronát

sorsolnak ki rövid 5 hónap alatt.

A legnagyobb nyeremény a legszerencsésebb esetben

1.000.000 korona.

Továbbá 1 jutalom 600.000, 1 nyeremény 400.000, 1 à 200.000, 2 à 100.000, 1 à 90.000, 2 à 80.000, 1 à 70.000, 2 à 60.000, 1 à 50.000, 1 à 40.000, 5 à 30.000, 3 à 25.000, 8 à 20.000, 8 à 15.000, 36 à 10.000 korona és még sok egyéb; összesen 55.000 nyeremény és jutalom 14.459.000 korona összegben.

Az I. osztályu sorsjegyek tervszerű árai:

¹/₈ eredeti sorsjegy frt. — .75 vagy kor. 1.50, ¹/₄ eredeti sorsjegy frt. 1.50 vagy 3. kor. —
¹/₂ " " " 3. — " " 6. — " " " 10. — " " 12. —

A sorsjegyeket utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében küldjük.

Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre kérünk

f. évi november hó 6-ig

bizalommal hozzánk beküldeni.

TÖRÖK A. és T^{SA}

BANKHÁZA BUDAPEST.

Hazánk legnagyobb osztálysorsjáték-üzlete.

Főárudánk osztálysorsjáték-üzletei:

Központ: **Teréz-körút 46/a.** I. fiók: **Váci-körút 4/a.**

II. fiók: **Muzeum-körút 11/a.** III. fiók: **Erzébet-körút 54/a.**

Rendelőlevél levégerő. **TÖRÖK A. és T^{SA} bankháza Budapest.**

Kérek részemre I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget korona összegben néánvételezni kérem (bélyegeken) A nem
 postautalvánnyal küldöm tetsző
 mellettem bankjegyekben törlendő.

Pontos cím

Nagy raktár.

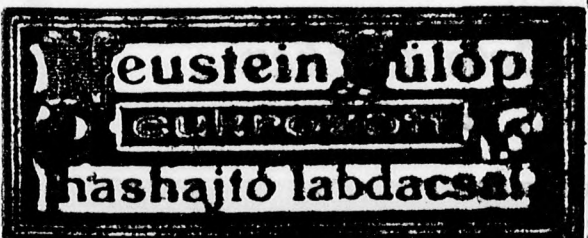
Szőnyeg,
 Fűgöny,
 Butorszövet,
 Linoleum,
 Bőrvaszon,
 Ágy és Asztalterítő,
 Flannel takaró,
 Pokróc,
 Papan és Matracokból

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Tsa utóda cégnél
Kistemplombazár.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Piac-utca 61 szám alatt létezett posztó és kézműériu üzletemet, hazam építése folytán ideiglenesen a kistemplombazár épületébe Kózsá Lajos ur üzlete mellé helyeztem.

Teljes tisztelettel
Fischer Adolf.

(Neustein-féle ERZSÉBET labdacsoi)

E pilulák hasonló készítményeknél minden tekintetben feljebb becsülendők: mentek minden ártalmas anyagoktól, az altesti szervek bajainál legjobb eredménnyel használtatván, gyengéden hashajtók, vértisztítók; egy gyógyszer sem jobb s mellette oly ártalmatlan, mint e pilulák a

székszorulás

legtöbb betegségek forrása ellen Cukrozott külsejük végett még gyermekek is szívesen veszik.

Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 Ft., egy tekeres mely 8 dobozt tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 kor

2-45 kor, előleges beküldése mellett egy tekeres bérmentve küldetik.

Óvás! Utazásoktól különösen óvakodjunk. Kérjünk határozottan

Neustein Fülöp hashajtó labdacsoit. Valódi csak, ha minden doboz törvényileg bejegyzett védjegyünkkel piros fekete nyomtatásban „Szent Lipót” és Neustein Fülöp gyógyszerész” aláírással van ellátva

A kereskedelmi törvényszékileg védett csomagjaink aláírásunkkal vannak ellátva.

NEUSTEIN FÜLÖP

„Szent Lipóthoz” címzett gyógyszerháza, Bécs, I. Plankeng. 6. **Kapható:** Debrecen: Balázs Ö. Füleky Mihályovics J., Murakózy L., Dr. Rothschnek, Tóth gyógyszerész uraknál.

!!! Nyavalyatörés !!!

Ki nyavalyatörés, görcs, és más ideg állapotba szenved, kérjen iratot, ingyen bérmentve kapható a hatlyu szabad gyógyszerárban.

A nagyérdemű közönség

saját érdeke kívánja hogy arany, ékszer-, ezüst- és óra szükségletét

Halász Nándor

aranyműves, órás és ékszerésznél fedezze **DEBRECEN, Piac-utca 24. szám.**

Ki a

tartósságért és finomságért kezeséget vállal Arany-, ezüst-, ékszer- és óra javításokat eszközöl.

Arany-, ezüst- és ékszer tárgyakban **óriási választék!**

Tört aranyat és ezüstöt a legmagasabb napi áron veszek Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Saját óra é ékszer javítási műhely.

Hazai gyártmány! KLEINOSCHEG SEC

**ÚJDONSÁG
ELSŐ MINŐSÉGŰ
PEZSGÓ-**

KLEINOSCHEG testvérek
csász. és kir.
udvari szállító pezsgő
piacéi
BUDAFOK.

Kardos László

Kossuth-utca 9.

Hazai gyártmányok étkező-terítékek, minden faj törülkö-ing és ágynemű-vásznak, törülközők különleges vastag és terjedelmes kikészítésben

7316—1904. szám.

Hirdetmény.

Hajdu vármegye alispánja 1904. évi október hó 28 án kelt 7316—1904. sz. rendeletével a hajduhadház—polgári th. közut 0-00-6.824 knter szakaszának kiépítéséhez szükséges kőanyagok-nak Hajduhadház vasuti lerakodóhely-ről való elszállítását 33927. K. 32, f. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített szállítás foganatosításának biztosítása céljából az 1904. évi november hó 11-ik apjának déle-lőtti 10 órájára a vármegye alispánjának hivatalos helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdette-tik. A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi szállítás végrehajtá-sának elvállalására vonatkozó az enge-délyezett költség után számi tandó,s a részletes feltételekben előírt 5százalék bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatai-ka t a kitűzött nap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezettek figyelembe nem fognak vé-tetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes fel-tételek a nevezett magy. kir. államé-pítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Kelt, Debrecen, 1904. október hó 18.

Rásó Gyula
kir. tan. alispán.

Schicht-szappan

„szarvas”

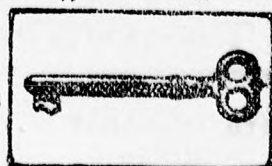
vagy

„kulcs”

Jegygyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. — Minden káros alkatrészeketől mentes.

Mindenütt kapható!

!!! Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva. !!!

Kiadó Lakások

1904. November 1. **Kossuth utca 9, sz.** udvari emelet 2 nagyvilágos szoba, előszoba. Igen alkalmas ügyvéd, Doctor, hivatalnok részére garcon lakásnak, vagy irodai helyiségnek, tiszta udvar, jóviz, kényelmes lépcső. Értekezhetni **Kardos László** üzletében.

Bortermelők figyelmébe!

Tisztelettel tudatom, hogy Deák Ferenc-utcán főnálló gépműhelyemben **ujtalálmányu és szabadalmazott** vasszerkezetű és felülnyomású

borsajtók és szőlőzuzókat

készítek, mely bármelyik külföldi gyártmányt is felülmúlja.

A borsajtó **fatányérral** van ellátva, mustlé a vasrészekkel nem érintkezik, a törköly egy darabban kivehető.

Raktáromban minden nagyságban a legnagyobb választékban **de olcsó árakban** kapható.

Szives pártfogást kérek, tisztelettel

Preizler Mór

műlakatos és gépjavitó műhely

Eltűzés

gyorsan elmúlik a teljesen ártatlan

Thiele-féle soványító teától.

kitűnő elismerések. Egy csomó 2 Kor. vidékre 2 Kor. 50 fill. utánvétellel.

Jörök József

gyógyszerésznél, Budapest, Király u. 12.

Eladó vagy kiadó

Morgó és Meszana utcán egy ház eladó vagy november 1-től kiadó.

Értekezhetni Ranunkel H. és fia kereskedésében főpiac.

Csász. és kir.

udvari szállító.

Fernolendit

A világon legjobb lábbeli **fényesítő és fénycrem** mindenféle világos és fekete bőrnek részére, mely kiváló szép fényt és tartósságot ad a bőrnek. Elhasznált pezsétes, sárga vagy barna bőrnek a **Lyosin** egészen új fényt ad.

Alapított 1882. Gyári raktár Budapest V. Lipót-kört 24. (Briefadresse Wien III) Wasche kaufen Sie nur Brunnenseife Mindenütt kapható

Téli alma

nemes fajok

Szinyér Váralja vidékéről vegyesen kilónként 24 fillér.

— Az alma kezzel van szedve kapható: —

Budanovits Bélánál, Debrecenben.

Deák Ferec utca 3.

Koch Testvérek Debrecen, Piac-u. 51. Csanakház.

FÉRFI-

FIU-

LEANY- és

GYERMEK RUHAK

Olcsó

szigoruan

szabott

árak mellett

nagy választékban kaphatók.

Koch Testvérek cégnél Debrecen, Piac-u. 51. Csanakház.

KOCH

TESTVÉREK

Debrecen

Piac-51. Csanak
utca ház

Férfi télikabát	24-200 K-ig	!	Gyermek costum blous v. kabát alakban	8-28 K-ig	!
„ öltöny	20-60 „	!	Gyermek télikabát	14-30 „	!
„ átmeneti kabát	20-40 „	!	Fiu öltöny	12-32 „	!
„ külön nadrág	20-18 „	!	Fiu télikabát	14-40 „	!

! Kirakatainkban naponként ujdonságok szemléltethetők. !

Debrecen, nyomtatott László József könyvnyomdájában.